

Anvisningar till datainsamling avseende

Nyteckning och premier i livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag

Kvartalsstatistik

Fastställd av Statistikkommittén: 2024-08-29

Rapportering sker på följande mall: FILQ

Statistiken rapporteras kvartalsvis, senast den sista i månaden efter respektive kvartals slut, dvs. 31 januari, 30 april, 31 juli respektive 31 oktober. För svenska företag sker rapporteringen till Finansinspektionen (FI) och Svensk Försäkring får data från FI. För filialer på den svenska försäkringsmarknaden sker motsvarande rapportering till Svensk Försäkring. Denna anvisning är grundad på FFFS 2015:13 (livförsäkringsföretag) och FFFS 2019:22 (tjänstepensionsföretag) med utökad anvisning för definitionen av nyteckning.

Vid frågor om statistiken eller statistikrapporteringen skicka e-mail till statistik@insurancesweden.se.

Statistikens syfte

Statistiken syftar till att kunna följa den kvartalsvisa utvecklingen av nyteckningspremier, inbetalda premier, flyttat försäkringskapital, uppräknade fribrev, utbetalda försäkringsersättningar, återköp med mera, fördelat på försäkringsgren.

Statistiken ska beskriva hela den svenska försäkringsmarknaden, både svenska och utländska företag som har tillstånd att bedriva försäkringsverksamhet i Sverige.

Statistiken ska i första hand tillgodose medlemsföretagens behov, men även andra aktörer och allmänheten.

Statistikens omfattning

Statistiken omfattar försäkringar i livförsäkringsrörelse där livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag är försäkringsgivare, oavsett vem som marknadsför försäkringen.

Svenska risker

De risker som ska inkluderas avser direkt försäkring av svenska risker. Detta innebär att vid fördelning på direkt försäkring av svenska respektive utländska risker ska det land där risken är belägen bestämmas på följande sätt:

- a) Risken för en försäkring som avser byggnad eller byggnad och dess innehåll hänförs till det land i vilket byggnaden är belägen.
- b) Risken för en försäkring som avser registreringspliktigt fordon hänförs till det land där registreringen har skett.
- c) Risken för en försäkring som är giltig högst fyra månader och som oberoende av försäkringsklass täcker rese- eller semesterrisker hänförs till det land där försäkringstagaren har tecknat försäkringen.
- d) Risken eller åtagandet i andra fall än dem som uttryckligen omfattas av a–c, inklusive livförsäkring, hänförs till det land där försäkringstagaren har sin vanliga vistelseort eller, om försäkringstagaren är en juridisk person, det land där det driftställe som avtalet gäller för är beläget.

Definitioner

Uppgifterna i F1–F25 för livförsäkringsföretag och C1–C16 samt C20–C28 för tjänstepensionsföretag avser verksamhet som klassats som livförsäkring och omfattar därmed inte skadeförsäkring. Skadeförsäkring redovisas under F26–F28 för livförsäkringsföretag och C 17–C19 för tjänstepensionsföretag samt under Specifikation av inbetalda premier och vissa utbetalningar för livförsäkringsföretag.

Uppgifterna som redovisas avser endast det kvartal som redovisas och inte ackumulerade värden. Samtliga värden redovisas som positiva värden även om dessa klassas som kostnader i resultaträkningen.

Redovisningen avser:

- nyteckning, engångspremie
- nyteckning, årlig premie
- inbetalda premier för totala beståndet
 - varav inflyttat kapital
 - varav uppräknade fribrev.

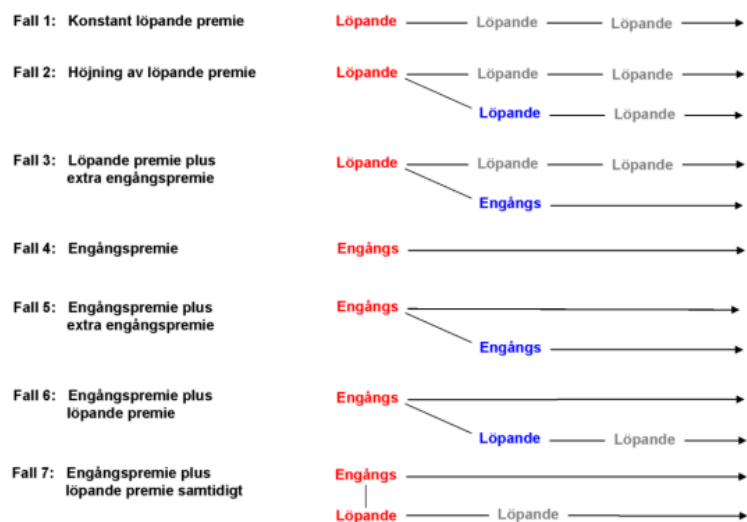
Redovisning av premier och utbetalningar görs för samtliga avtal om försäkring, dvs. även för avtal som klassificeras som investeringsavtal.

Uppgifter om premier och utbetalningar anges brutto, dvs. effekter av återförsäkring beaktas inte.

Definition av nyteckning Förutsättningen för att en premie ska räknas som nyteckningspremie är att det har skapats ett nytt försäkringsavtal. Även beståndsöverlåtelser och mottaget försäkringskapital p.g.a. utnyttjad flytträtt redovisas som nyteckning av det mottagande företaget. I dessa fall är det dock endast framtida avtalad premie som betraktas som nyteckning. Överföring av kapital vid beståndsöverlåtelse och vid flytt betraktas inte som nyteckning. Samma sak gäller även flytt inom företaget mellan olika försäkringsgrenar (t.ex. mellan traditionell livförsäkring och fondförsäkring).

Det finns tillfällen då det skapats ett nytt försäkringsavtal då detta inte bör räknas som nyteckning. Ett sådant exempel är utökning av befintlig försäkring. Skillnaden mellan nyteckning och utökning illustreras av figuren nedan, där röd markering betecknar nyteckning och blå markering utökning.

Definition av nyteckning respektive utökning

Följande räknas inte som nyteckning:

- Återköp av försäkring i utländskt dotterbolag samtidigt som motsvarande försäkring tecknas i svenskt företag räknas inte som nyteckning.
- Byte av skatteklass eller förvaltningsform (fond-, depå eller traditionell försäkring) för framtida premier räknas inte som nyteckning.
- Förändringar i kollektivavtal eller andra överenskommelser (t.ex. deltidspension eller löneväxling) kan förändra premien som kommer från valcentralen. Detta ska betraktas som utökning och inte nyteckning.
- Om ändringar i kollektivavtal leder till att en stor mängd försäkringar läggs i fribrev och nya försäkringar tecknas upp så ska dessa inte räknas som nyteckningar.
- Om en försäkring läggs i fribrev och det samtidigt tecknas upp en ny försäkring med en lika hög premie ska det inte räknas som nyteckning. Samma sak gäller ifall en försäkring återköps och det frigjorda kapitalet används till en ny försäkring. Det har ingen betydelse ifall kunden på egen hand har tagit initiativet eller om företaget har föreslagit kunden att genomföra förändringen.

Generell försiktighetsprincip

Om det råder osäkerhet om en försäkring är nyteckning eller inte så ska den inte räknas som nyteckning.

Särskilt om nyteckningspremier

Om premierna förmedlas en gång per månad innehåller ibland den första premien på ett nytt avtal även retroaktiva premier för några månader bakåt i tiden, medan de följande månadernas premier avser endast enstaka månader. I detta fall kan det vara lämpligt att använda den andra månadens premie (multiplikerad med 12) som årlig nyteckningspremie.

Om premierna förmedlas en gång per år kan den första premien motsvara endast en del av ett år, medan de följande premierna avser hela år. Den årliga nyteckningspremien kan därmed behöva tidsviktas.

Enligt fall 5 i ovan figur gäller att om man först betalar en engångspremie och sedan en extra engångspremie så är det bara den första engångspremien som ska räknas som nyteckning. Undantaget är dock engångspremier som betalas till den nya försäkringen under de tre första månaderna efter tecknandet, samtliga premieinbetalningar kan då räknas som nyteckning. En avsedd engångsinbetalning kan i praktiken bli flera om premien betalas från olika håll. Försäkringsgivaren gör en bedömning om engångspremier betalda inom de tre första månaderna efter tecknandet ska räknas som nyteckning.

Definitioner av verksamhet/försäkringsgren¹

F1–F15 och C1–C19 Tjänstepensionsförsäkring

Med tjänstepensionsförsäkring avses en försäkring enligt definitionen i 1 kap. 2 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag. En konkurrensutsatt försäkring är en sådan försäkring där det finns möjlighet att välja mellan flera försäkringsgivare. Med tjänstepensionsförsäkring via valcentral avses en tjänstepensionsförsäkring där den anställde själv har valt försäkringsgivare och där en valcentral förmedlar premien från arbetsgivaren till försäkringsgivaren.

F3, F7, F10 och F13 eller C3, C7, C10 och C13 Kapitalförsäkring för tjänstepension

Kapitalförsäkringar som har sitt upphov i tjänstepensionsutfästelser (exempelvis direktpension) redovisas under dessa poster. Kapitalförsäkringar i form av tjänstegruppliv (TGL) anges endast under F22 eller C16.

F1–F3 och F4–F7 eller C1–C3 samt C4–C7 Förmånsbestämd respektive avgiftsbestämd

Med förmånsbestämd och avgiftsbestämd traditionell försäkring avses en försäkring enligt definitionen i 3 § bilaga 6 Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag.

F11–F13 och F20–F21 eller C11–C13 och C24–C25 Depåförsäkring

Med depåförsäkring avses en livförsäkring, vars premier placeras i värdepapper eller i fondandelar. Försäkringstagaren kan själv välja vilka värdepapper eller fondandelar som premierna placeras i. Dessa placeras i en depå. Om premier enbart får placeras i fondandelar, anses en sådan försäkring vara en fondförsäkring.

F16, F18 och F20 eller C20, C22 och C24 Pensionsförsäkring, privat

Här redovisas privat pensionsförsäkring av sparandetyper som är annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring. För denna sparandetyper är försäkringstagaren också den försäkrade. Försäkringen tillhör skattekategori P.

F17, F19 och F21 eller C21, C23 och C25 Kapitalförsäkring, privat

Här redovisas privata kapitalförsäkringar enligt skattekategori K, som är av sparandetyper. Privat grupplivförsäkring redovisas endast under F23 eller C26. Om inbetalda premier

¹ Koder som börjar med F gäller för livförsäkringsföretag och koder som börjar med C gäller för tjänstepensionsföretag.

kan hänföras till s.k. privat kapitalpension får sådana premier inkluderas under motsvarande poster för kapitalförsäkring.

F14 och F24 eller C15 och C27 Premiefrielseförsäkring

Premiefrielseförsäkring särskiljs med avseende på om den tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning som "tjänste" eller om den har tecknats av försäkringstagaren som "privat". Särredovisning av försäkringens innehåll görs oavsett om den utgör tilläggsförsäkring till en försäkring inom företaget eller om den tecknats separat (med huvudförsäkring i annat företag).

F15 och F25 eller C14 och C25 Sjukförsäkring

Här redovisas sjukförsäkring som inte kan sägas upp av företaget och därför har klassats inom livförsäkringsrörelse. Sjukförsäkring särskiljs med avseende på om den tecknats av en arbetsgivare i anslutning till anställning som "tjänste" eller om den tecknats av en försäkringstagare som "privat". Sjukförsäkring som erbjuds inom ramen för tjänstepension redovisas under F15 eller C14, oavsett om försäkringen anses vara konkurrensutsatt eller inte.

F22 och F23 eller C16 och C26 Gruppliv- och tjänstegrupplivförsäkring

Grupplivförsäkring särskiljs med avseende på om den tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning som "tjänste" eller om den tecknats av en försäkringstagare som "privat".

Med privat grupplivförsäkring (F23 eller C26) avses en sådan försäkring där gruppavtal har tecknats och där gruppföreträdare vanligtvis finns. Här redovisas också redan etablerade grupper som saknar en naturlig gruppföreträdare, men som använder gruppbildningen som en möjlighet att utjämna eller reducera premien.

Nyteckning Engångspremie

En engångspremie räknas som nytecknad om försäkringen är såväl beviljad som betald. Se utökad beskrivning av nyteckning under "Definition av nyteckning" på sidan 3.

Nyteckning Årlig premie

Nytecknad årlig premie redovisas som summan av de avtalade premierna under de tolv första månaderna. Detta gäller även om varje premie försäkringstekniskt behandlas som en engångspremie. Den årliga premie som redovisas måste vara en framtida stabilt löpande premie. En årlig premie räknas som nytecknad om försäkringen är såväl

beviljad som betald. Se utökad beskrivning av nyteckning under "Definition av nyteckning" på sidan 3.

Inbetalda premier för totala beståndet

Premierna avser summan av premier för nytecknat och gammalt bestånd. I premier inkluderas även omföringar från överskottsmedel.

varav inflyttat försäkringskapital

Med inflyttat försäkringskapital avses hela det försäkringskapital (inkl. återbäringskapital) som överförs genom inflyttning från annat företag för enskilda försäkringstagare. Även flyttning inom företaget mellan olika försäkringsgrenar (t.ex. mellan traditionell livförsäkring och fondförsäkring) beaktas. I uppgiften ingår också inkomna premier (kapital) som avser beståndsöverlåtelser till företaget, även i fall sådana belopp redovisas över balansräkningen.

varav uppräknade fribrev

Med uppräknade fribrev avses värdet av de tekniska premier som avser beslutade höjningar av fribrevsförmåner inom förmånsbestämd – och i vissa fall – avgiftsbestämd tjänstepensionsförsäkring.

I posten inkluderas även omföringar från överskottsmedel. Fribrevsuppräkningsbelopp får dock inte räknas som nytecknad premie.

F26–F28 Skadeförsäkring

Här redovisas skadeförsäkringsrörelse som bedrivs inom ett livförsäkringsföretag.

Med olycksfallsförsäkring avses sådan försäkring som tillhör försäkringsklass 1 inom skadeförsäkring enligt 2 kap. 11 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Med sjukförsäkring avses sådan försäkring som tillhör försäkringsklass 2 inom skadeförsäkring enligt 2 kap. 11 § försäkringsrörelselagen.

Med annan förmögenhetsskada avses sådan försäkring som tillhör försäkringsklass 16 inom skadeförsäkring enligt 2 kap. 11 § försäkringsrörelselagen.

C15–C19 Tilläggsförsäkring

Här redovisas tilläggsförsäkring som tillhör försäkringsklass I b som bedrivs inom ett tjänstepensionsföretag.

C17 Sjuk- och olycksfallsförsäkring

Här redovisas sjuk- och olycksfallsförsäkring som tecknas för ett år i taget och där villkor och pris kan ändras varje år av försäkringsgivaren.

Specifikation av inbetalda premier och vissa utbetalningar

Uppgifterna i F29–F36 eller C29–C36 avser all svensk direktförsäkringsverksamhet.

F29 eller C29 Inbetalda premier för totala beståndet

Här redovisas summerade premieuppgifter enligt samma anvisningar som anges under Inbetalda premier för totala beståndet.

Tjänstepensionsförsäkring, totalt

Uppgiften i F29 eller C29 motsvarar summan av F1–F15 eller C1–C19.

varav förmånsbestämd försäkring

Uppgiften i F29 eller C29 motsvarar summan av F1–F3 eller C1–C3.

varav avgiftsbestämd traditionell försäkring

Uppgiften i F29 eller C29 motsvarar summan av F4–F7 eller C4–C7.

varav fondförsäkring

Uppgiften i F29 eller C29 motsvarar summan av F8–F10 eller C8–C10.

varav depåförsäkring

Uppgiften i F29 eller C29 motsvarar summan av F11–F13 eller C11–C13.

Övrig livförsäkring

Uppgiften i F29 eller C29 motsvarar summan av F16–F25.

Skadeförsäkring, totalt

Uppgiften i F29 motsvarar summan av F26–F28.

F31 eller C31 Inflyttat försäkringskapital

Här redovisas summerade uppgifter enligt samma anvisningar som anges under varav inflyttat försäkringskapital.

F32 eller C32 Avflyttat försäkringskapital

Med avflyttat försäkringsavtal avses hela det försäkringskapital (tekniskt återköpsvärde samt återbäringskapital) som överförs genom avflyttning till annat företag för enskilda försäkringstagare. I uppgiften ingår även det belopp som avser beståndsöverlåtelser till mottagande företag, även om sådana belopp redovisas över balansräkningen.

Rapportering

För svenska företag som rapporterar till Finansinspektionens tillsynsrapportering får Svensk Försäkring data från FI och ingen rapportering (utöver den till FI) behöver ske. För utländska företag med filialer på den svenska försäkringsmarknaden rapporteras uppgifterna på mallen FILQ i Svensk Försäkrings indataportal:

<https://indata.svenskforsakring.se>

Rapportering ska göras senast den sista i månaden efter varje kvartals slut. Kvartal 1 rapporteras senast 30 april, kvartal 2 rapporteras senast 31 juli, kvartal 3 rapporteras senast 31 oktober och kvartal 4 rapporteras senast 31 januari.

Den senaste versionen av denna anvisning och mer allmän information om hur rapporteringen till Svensk Försäkring går till finns här:

<https://www.svenskforsakring.se/statistik/rapportera-statistik/>

Publicering

I samband med att övrig kvartalsstatistik publiceras i publikationen "*Försäkringsmarknaden*".